

Zesde Jaarcongres van het vakblad *Kinderopvang*

Voor
kinderdag-
verblijven

Voor de
buiten-
schoolse
opvang

Vrijdag 24 april 2009
Van 09.30 - 16.30 uur
De Reehorst te Ede

Zesde Jaarcongres van het vakblad

Kinderopvang

Vrijdag 24 april 2009

Van 09.30 - 16.30 uur

De Reehorst te Ede

Opvangen = Overdragen

Voor
kinderdag-
verblijven

Ouders dragen hun kinderen letterlijk over aan pedagogisch medewerkers en andersom. Maar er wordt ook heel veel figuurlijk overgedragen in kinderdagverblijven: informatie en boodschappen van en naar ouders, tussen kinderen onderling en tussen kinderen en pedagogisch medewerkers. Dat gebeurt zowel verbaal als non-verbaal. Tijdens dit zesde Jaarcongres van het vakblad Kinderopvang staat de communicatie **in de kinderdagverblijven** centraal. In de ochtend bespreken we communicatie aan de hand van de theorie uit het Pedagogisch Kader Kindercentra 0 - 4 (voorheen Curriculum genoemd). In de middag kun je workshops volgen over onder andere aanraken, omgaan met emoties van ouders en de kracht van een professionele overdracht.

■ Programma voor kinderdagverblijven

09.30 uur **Ontvangst**

10.00 uur **Opening.** *Dagvoorzitter Marcellino Bogers*

10.05 uur **Column.** *Marike Vroom, hoofdredacteur Kinderopvang*

10.10 uur **Kinderen, de inspiratiebron van pedagogisch medewerkers.** *Elly Singer, universitair docent, ontwikkelingspsychologe, Universiteit Utrecht.* Jonge kinderen communiceren met hun hele lijfje. Door te gebaren, te kijken, te imiteren, af te weren en te accepteren. Pedagogisch medewerkers spelen daarop in. Vertrouwde speeltjes en rituelen vormen niet alleen de basis van vertrouwde relatie tussen pedagogisch medewerker en kind, maar ook van kindervriendschappen en kinderhumor.

10.35 uur **Spelend leren of leren spelen?** *Marianne de Valck, directeur adviesbureau Spelen en Speelgoed, Leusden.* Over de FLOW-kenmerken van goed spelen. Want spelen met FLOW speelt goed voor wie weet wat spelen kan betekenen; niet alleen voor kinderen, ook voor jou, voor jouw groep en jouw locatie. FLOW is besmettelijk en verslavend.

11.00 uur **Pauze**

11.30 uur **Ouder, kind, leidster: een dynamische driehoek!** *Aggy Langedijk, mede-oprichter en trainer Parenticom, landelijk werkend communicatietrainingsbureau voor kinderopvang, zorg en basisonderwijs, Hilversum.* Over het belang van communiceren met ouders in de kinderopvang

11.50 uur **Plan de dag!** *Leonie Heutz, manager Pedagogiek Humanitas, Heerlen.* Als je de kinderen een goede en zinvolle dag wilt bezorgen, wat betekent dat dan voor de manier waarop je je voorbereidt, afspraken maakt, door de dag heen communiceert met collega's, afstemt op de kinderen en taken verdeelt?

12.10 uur **Entertainment**

12.30 uur **Lunchpauze**

13.30 uur **Eerste ronde workshops**

14.45 uur **Pauze**

15.15 uur **Tweede ronde workshops**

■ Workshopprogramma voor kinderdagverblijven

1 Aroma kids

Marcia Korenhof, aromatherapeute, Rotterdam. Kinderen zijn dol op geuren. Geuren werken in op hun zintuigen en emoties. Lavendel werkt rustgevend & slaapbevorderend, mandarijn vrolijk op en eucalyptus helpt in wintertijden. Ervaar de magie van aromatherapie tijdens onze workshop Aroma Kids! www.mooienmachtig.nl

2 Meewerken door aanraken

Inga Mol, directeur instituut voor rugklachtenpreventie en haptonomie. Bestaat dat? Kun je kinderen laten meewerken door ze aan te raken? Magie is het niet, maar over de aanraking valt veel te zeggen en nog meer zelf te beleven. Kom naar de workshop om zelf te voelen hoe je door je aanraking en je beweging de kinderen iets duidelijk kan maken.

3 Zorgkinderen

Elisabeth Dielesen, psycholoog en adviseur, projectleider Kind in het Vizier, De Kinderopvang Academie, Driebergen. Het niet-pluisgevoel zit wel goed bij pedagogisch medewerkers! Juist als je denkt: "Dit kind is anders dan andere kinderen", komt het op je professionaliteit aan. Kinderen verdienen extra deskundigheid wanneer het in hun ontwikkeling niet helemaal vanzelf gaat. Deze workshop gaat over professioneel waarnemen en professioneel handelen. We richten ons op de vaardigheden die hiervoor nodig zijn.

4 De schijf van vijf

Marianne de Valck, directeur Adviesbureau Spelen en Speelgoed, Leusden. De schijf van vijf is een hulpmiddel voor inspiratie en variatie bij spelen. Het bestaat uit creatieve, constructieve, cognitieve, sociale en motorische aspecten en is onder meer te gebruiken voor speel-mogelijkheden passend bij de interesses en behoeftes van een kind. Een workshop voor mensen die met mogelijkheden willen spelen om meer, anders, beter en leuker te kunnen doen dan het meest voor de hand liggende.

5 Omgaan met de emoties van ouders

Wendy Doeleman, trainer, ontwikkelaar, Dana Trainingen, Utrecht. In deze workshop gaan we op een speelse manier op ontdekkingstocht naar de emoties die een rol (kunnen) spelen in de contacten met ouders. Bewustwording van je emoties kan je helpen om de communicatie en samenwerking met ouders (nog) leuker én effectiever te maken!

6 Spelernerwijs bewegen

Eileen Kalkman en Miranda Rep, bedrijfs-oefentherapeuten Mensendieck, Confriends Landsmeer en auteurs van het boek "Spelenderwijs Bewegen van 0-4 jaar". Beweeg je mee? Spelenderwijs bewegen is een actieve training voor professionals die werken met kinderen van 0-4 jaar. Doel: kinderen in de kinderopvang op een speelse manier meer gericht te stimuleren tot bewegen en bewegen te integreren in de dagelijkse activiteiten.

7 De kracht van een professionele overdracht

Aggy Langedijk en Christine Coenen, Parenticom, communicatietrainingen voor kinderopvang, basisonderwijs en zorg, Hilversum. Pedagogisch medewerkers zijn hét aanspreekpunt voor ouders. Het beeld van ouders van de opvang van hun kinderen wordt grotendeels bepaald door hoe jij ze te woord staat over hun kinderen! Jij vervult voor jouw organisatie dus een superbelangrijke rol in de communicatie met ouders. Hoe je overdrachtsgesprekken met ouders op professionele wijze voert, daarover gaat deze workshop.

8 Groen is Gras, natuurbeleving bij kinderen van 0-4 jaar

Marc Veekamp, Veldwerk Nederland. Natuurbeleving is onmisbaar voor het welbevinden van kinderen. Maar hoe geef je natuurbeleving vorm? Tijdens de workshop zie je inspirerende beelden. Vervolgens breng je de situatie op jouw locatie in kaart, waarna je praktische handreikingen krijgt over onder andere risico's en dilemma's.

Voor de
buiten-
schoolse
opvang

Speciaal voor de pedagogisch medewerkers in de bso biedt het Zesde Jaarcongres van het vakblad Kinderopvang een op maat gemaakt programma, met communiceren als rode draad. Zo kun je in de ochtend workshops volgen over bijvoorbeeld grensoverschrijdend gedrag, het aanleren van sociale vaardigheden en interactief theater maken, en komen in het plenaire programma onder meer internetgebruik en omgaan met emoties van ouders aan de orde. Net als in 2007 wordt ook dit jaar de prijs 'Bso van het Jaar' uitgereikt. Een vakkundige jury waarin alle branchepartijen zijn vertegenwoordigd, wijst uit de inzendingen drie genomineerden aan. Tijdens het congres worden de drie genomineerde bso's gepresenteerd in een video-reportage. De winnende bso krijgt een prachtig beeld als wisseltrofee en een prijs ter waarde van € 1000,-.

■ Programma voor de bso

- 10.00 uur** Eerste ronde workshops
- 11.15 uur** Koffiepauze
- 11.45 uur** Tweede ronde workshops
- 13.00 uur** Lunchpauze
- 14.00 uur** **Opening.** *Dagvoorzitter Marike Vroom, hoofdredacteur Kinderopvang*
- 14.05 uur** **De verschillen tussen jongens en meisjes.** *Lauk Woltring, directeur Werken met Jongens / Kinderopvang, BSO, Onderwijs, Jeugdzorg, Verkeerseducatie, Landsmeer.*
Werken met feeling voor en plezier in de mogelijke verschillen tussen jongens en meisjes.
- 14.35 uur** **Omgaan met emoties van ouders.** *Wendy Doeleman, trainer, ontwikkelaar, Dana Trainingen, Utrecht.* Welke emoties spelen een rol in de contacten met ouders en hoe gebruik je ze om de samenwerking met ouders leuker én effectiever te maken?
- 14.55 uur** **Kinderparticipatie en internetgebruik.** *Maria Jongsma, Vyvoj, Groningen.* Hoe ga je om met computer- en internetgebruik en hoe kom je achter de wensen van kinderen?
- 15.15 uur** **Pauze**
- 15.45 uur** **Beste practice: project Breek de Week.** *Judith van den Akker, bso-coördinator kinderopvang, Hoorn.* Het project Breek de Week heeft als doel het activiteitenaanbod op de woensdagmiddag te verbeteren.
- 16.05 uur** **Prijsuitreiking Bso van het Jaar**
- 16.30 uur** **Afsluiting**

■ Workshopprogramma voor de bso

1 Gebruik van park/bos in de omgeving

Constance Bogers, innovator kinderopvang, Den Haag. Op avontuur in de natuur. Boom klimmen, natuurschatten zoeken, overlevingskunsten uitproberen, natuurknutselen, pionieren, natuurproefjes, spoorzoeken, beestjes kijken. Wil je met bso-kinderen op een uitdagende manier gebruikmaken van het kleine en grote groen in de omgeving schrijf je dan in voor deze workshop!

2 Grensoverschrijdend gedrag in de bso

Annamarie Dees, beleidsmedewerker Stichting Kinderopvang Haarlemmermeer, Hoofddorp. Een grote mond, dreigen of zelfs fysieke agressie? Kom jij dat ook tegen in de bso? Wat zou er moeten gebeuren? Pasklare antwoorden bestaan niet, maar er zijn natuurlijk wel do's en don'ts. Het zoeken naar oplossingen kan alleen maar SAMEN (jij, kind, ouders, bso-organisatie, school).

3 Aanleren van sociale vaardigheden en daarmee de weerbaarheid en zelfvertrouwen van kinderen bevorderen

Sonja Koster, trainer, maatschappelijk werker, eigenaar Praktijk voor counseling. U krijgt tijdens een interactieve workshop het gereedschap in handen om kinderen vanaf jonge leeftijd sociaal vaardiger en weerbaarder te maken.

4 Lichamelijkheid, intimiteit en seksualiteit: hoe ga je ermee om?

Channah Zwiep, pedagoge, geeft vanuit projectbureau Kind&Zo trainingen over seksualiteit en doet onderzoek naar de begeleiding hiervan. Auteur van "Kinderen en seksualiteit. Pedagogische begeleiding in de kinderopvang". Kinderen hebben een seksuele ontwikkeling. Van jou als opvoeder vraagt dat om een (opvoedkundige) reactie. Daardoor draag je als volwassene bij aan de ontwikkeling van een gezonde seksuele basis. Maar hoe doe je dat? Je reactie op seksueel (getint) gedrag of vragen van kinderen heeft álles te maken met je kennis

en persoonlijke opvatting over seksualiteit én die van je omgeving. Aan de hand van praktijkvoorbeelden werk je tijdens deze workshop dan ook aan een eigen pedagogische visie op seksualiteit.

5 Speel-mee theater, interactief theater maken

Leonie Witteveen en Miranda Bron, Skon kinderopvang, Maarsssen. Genieten, improviseren én actief meedoen: dat zijn de kernwoorden van 'speel-mee theater'. In deze workshop leren leidsters hoe je kinderen optimaal kunt betrekken in hun gespeeld verhaal: de organisatie, het kiezen van een thema, hoe kinderen te stimuleren mee te doen en de materialen die je daarbij kunt inzetten. Ga samen met kinderen op avontuur en laat ze een (hoofd)rol vervullen.

6 Taakspel in de buitenschoolse opvang

Lilian Pot, onderzoeks- en ontwikkelingsmedewerker/ schoolbegeleider, CED-Groep, Rotterdam. Nu steeds meer kinderen gebruik maken van de bso, wordt ook daar de vraag naar een groepsgerichte aanpak groter. De overblijf verloopt bijvoorbeeld chaotisch en in de voor- en naschoolse opvang geeft men aan met ordeproblemen te kampen. Taakspel wordt sinds 2001 op veel scholen met succes gespeeld: de leerlingen zijn taakgerichter, er is minder regelovertredend gedrag en de sfeer is positiever. Taakspel wordt nu dan ook uitgetrekt in de bso. Wij zullen Taakspel aanpassen voor deze doelgroep, zodat Taakspel ook in de bso gespeeld kan worden!

7 Stoere Knutsels

Marie Louise Osté, kunstenaar/publicist, Utrecht. Zin in wat anders dan 'gewoon knutselen'? Verleg je grens, kijk anders naar (grote) materialen. Alles draait om de creatieve blikrichting. Ditmaal geen vouwblaadjes, prikblok of kleurboek, we gaan beeldhouwen met aluminiumfolie! Kunstenaar/publicist Marie Louise Osté staat je bij!

■ Inschrijfformulier

JA, ik kom naar het **Zesde Jaarcongres van de Kinderopvang** op 24 april 2009 in De Reehorst te Ede. Ik neem deel aan:

- Het congres voor de kinderdagverblijven**
 Het congres voor de bso

Ik meld me voor 20 maart aan en betaal € 140,- ex btw.

Ik meld me na 20 maart aan en betaal € 155,- ex btw.

Ik schrijf me in voor de volgende **twee** workshops.

(Kies 2 workshops van je voorkeur onder 1e keus én 2 reservewerkshops onder 2e keus)

Voor de kinderdagverblijven	1 ^e keus	2 ^e keus	Voor de bso	1 ^e keus	2 ^e keus
1. Aroma kids	☐	☐	1. Gebruik van park/bos in de omgeving	☐	☐
2. Meewerken door aanraken	☐	☐	2. Grensoverschrijdend gedrag in de bso	☐	☐
3. Zorgkinderen	☐	☐	3. Aanleren van sociale vaardigheden	☐	☐
4. De schijf van vijf	☐	☐	4. Lichamelijkheid, intimiteit en seksualiteit	☐	☐
5. Omgaan met de emoties van ouders	☐	☐	5. Speel-mee theater, inter interactief theater maken	☐	☐
6. Spelenderwijs bewegen	☐	☐	6. Taakspel in de Buitenschoolse opvang	☐	☐
7. De kracht van een professionele overdracht	☐	☐	7. Stoere Knutsels	☐	☐
8. Groen is Gras	☐	☐			

Persoonlijke gegevens *(svp invullen met blokletters)*

De heer / mevr.* _____

Privéadres _____

Postcode _____

Woonplaats _____

Land _____

Telefoon *(overdag)* _____

E-mail _____

Functie _____

Organisatie _____

Let op: is de aanvragende deelnemer niet degene die betaalt, vul dan hier de gegevens van de betalende persoon of instantie in:

Organisatie _____

T.a.v. _____

Adres _____

Postcode _____

Woonplaats _____

Land _____

*Doorhalen wat niet van toepassing is

Datum _____

Handtekening _____

Stuur dit formulier naar Elsevier Gezondheidszorg, Afdeling Evenementen, Antwoordnummer 2594, 3600 VB Maarssen (een postzegel is niet nodig). Faxen kan ook: 0346-577302. **Of meld je aan via onze website: www.elseviergezondheidszorg.nl.**

Reed Business waarvan Elsevier Gezondheidszorg onderdeel is, legt gegevens vast wanneer u in het kader van dienstverlening met Reed Business bv. Deze gegevens worden gebruikt om een overeenkomst uit te voeren en om u te informeren voor u relevante producten en diensten van Reed Business bv, haar werkmaatschappijen en zorgvuldig geselecteerde derden. Als u op deze informatie geen prijs stelt dan kunt u dit schriftelijk doorgeven aan: Reed Business bv, t.a.v. Adresregistratie, Postbus 808, 7000 AV Doetinchem of per e-mail: adresregistratie@reedbusiness.nl.

■ Praktische informatie

Organisatie

De organisatie van dit Kinderopvang-congres is in handen van Elsevier Gezondheidszorg, uitgever van de vakbladen Kinderopvang en Management Kinderopvang.

Datum

Vrijdag 24 april 2009 van 9.30 - 16.45 uur

Plaats

Congrescentrum De Reehorst, Bennekomseweg 24 te Ede. Tel. 0318-633611. Het congrescentrum ligt op vijf minuten loopafstand van NS-station Ede-Wageningen. Ook is er voldoende parkeergelegenheid (kosten € 3,50).

Kosten

Vóór 20 maart 2009: € 140,- ex btw. Na 20 maart € 155,- ex btw.

Aanmelding

Je kunt je aanmelden tot 17 april 2009. Bij annulering wordt € 25,- excl. BTW in rekening gebracht. Annuleren kan alleen schriftelijk. Na 17 april is annuleren niet meer mogelijk, wel kun je je toegangsbewijs overdragen aan een ander. De toewijzing van toegangskaarten en de workshopindeling geschiedt op volgorde van binnenkomst. Je toegangsbewijs en factuur krijg je uiterlijk vijf dagen van te voren - separaat - toegestuurd. Gebruik voor je inschrijving het inschrijfformulier en stuur dit naar Elsevier Gezondheidszorg, Afdeling Evenementen, Antwoordnummer 2594, 3600 VB Maarssen (een postzegel is niet nodig). Faxen kan ook: 0346-577302. Of meld je aan via onze website: www.elseviergezondheidszorg.nl.

Informatie

Heb je vragen over het congres of over de aanmelding? Neem dan contact op met Elsevier Gezondheidszorg, tel. 0346-577322, of stuur een e-mail naar egz-evenementen@reedbusiness.nl. Surf ook eens naar www.kinderopvangtotaal.nl!

kinderopvang

www.kinderopvangtotaal.nl